

MINISTERUL MUNCII
ȘI SOLIDARITĂȚII SOCIALE

Nesecret

Nr. A81273/I/A 768/ // .11. 2022

PROPUN APROBAREA,

SECRETAR GENERAL

Vasilica-Valentina ROBU

APROB,

PREȘEDINTE

Daniel BACIU

Către: Doamna/Domnul Director Executiv
Comisia pentru aplicarea O.G. nr. 105/1999
Casa Teritorială de Pensii

Ref: la aplicarea O.G. nr. 105/1999 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate de către regimurile instaurate în România cu începere de la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945 din motive etnice

Stimată doamnă/Stimate domnule Director Executiv,

În vederea aplicării unitare a O.G. nr. 105/1999, republicată, cu modificările și completările ulterioare, privind cererile copiilor persoanelor decedate care au fost constituite în prizonieri de război, facem următoarele precizări:

Avându-se în vedere segmentul social constituit din persoane care au suferit diferite persecuții și marginalizări din cauza prigoanei comunisto-bolșevice și a opresiunii regimului totalitar din țară, în anul 1990 a fost adoptat Decretul-lege nr. 118/1990 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate din motive politice de dictatura instaurată cu începere de la 6 martie 1945, precum și celor deportate în străinătate ori constituite în prizonieri, republicat, act normativ cu caracter reparatoriu care reglementează acordarea unor prestații sociale necontributive, persoanelor care au avut de suferit persecuții din motive politice.

În cadrul art. 1 din Decretul-lege nr. 118/1990, republicat, cu modificările și completările ulterioare, sunt enumerate măsurile de persecuție din motive politice.

Str. Latină, nr. 8, Sector 2, București
Tel.: +4 021 316 1950; Fax; +4 021 311 2321
www.cnpp.ro

Conform prevederilor Regulamentului (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor), informațiile referitoare la datele cu caracter personal cuprinse în acest document sunt confidențiale. Acestea sunt destinate exclusiv persoanei/persoanelor menționate ca destinatar/destinatari și altor persoane autorizate să-l primească. Dacă ați primit acest document în mod eronat, vă adresăm rugămintea de a returna documentul primit, expeditorului

De remarcat este faptul că legiuitorul a prevăzut în mod clar că de drepturile prevăzute de acest act normativ beneficiază și persoana care "a fost constituită în prizonier de către partea sovietică după data de 23 august 1944 ori, fiind constituită ca atare, înainte de această dată, a fost reținută în captivitate după încheierea armistițiului, indiferent de locul reținerii."

Pe de altă parte, după cum este știut, pentru compensarea persoanelor care au participat la primul sau al doilea război mondial în armata română au fost adoptate mai multe acte normative, cum sunt:

- Legea nr. 49/1991 privind acordarea de indemnizații și sporuri invalizilor, veteranilor și văduvelor de război, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 44/1994 privind veteranii de război, precum și unele drepturi ale invalizilor și văduvelor de război, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 49/1999 privind pensiile I.O.V.R., cu modificările și completările ulterioare.

La emiterea acestor acte normative s-a avut în vedere acordarea de drepturi atât persoanelor care au participat pe front, cât și urmașilor celor morți sau dispăruți în război.

Noțiunea de prizonier de război este reglementată în cadrul art. 4 din Legea nr. 44/1994 privind veteranii de război, precum și unele drepturi ale invalizilor și văduvelor de război, republicată, cu modificările și completările ulterioare:

„Art. 4

Prizonier de război este:

a) persoana capturată de inamic în cursul operațiunilor de război, indiferent dacă a fost combatant sau necombatant, precum și cea asimilată cu aceasta potrivit convențiilor internaționale la care România este parte;

b) persoana care, după încetarea ostilităților, la 23 august 1944, a fost dezarmată de trupele sovietice sau germane, sau, chiar nedezarmată, a fost internată în lagăre de prizonieri;

c) elevul școlilor militare de ofițeri, subofițeri și maiștri militari, trimis la studii în Germania, precum și soldatul și cadrul aflați în această țară la specializare, considerați prizonieri de război de către autoritățile germane la 23 august 1944."

Așa cum s-a menționat anterior, pentru această categorie, legiuitorul a prevăzut acordarea de drepturi atât prin Legea nr. 44/1994, republicată, cu modificările și completările ulterioare, cât și prin alte două acte normative, respectiv Legea nr. 49/1991, cu modificările și completările ulterioare, și Legea nr. 49/1999, cu modificările și completările ulterioare.

Ținând seama de faptul că situația persoanei care a fost constituită în prizonier poate intra atât sub incidența celor trei acte normative menționate anterior, cât și a Decretului-lege nr. 118/1990, republicat, cu modificările și completările ulterioare, legiuitorul a tratat

această situație în cadrul art. 12 din Legea nr. 44/1994, republicată, cu modificările și completările ulterioare:

“Art. 12

.....
În cazurile în care una și aceeași persoană se încadrează atât în categoria de veteran de război, cât și în aceea de fost deținut politic sau deportat, inclusiv prizonier de război în fosta U.R.S.S., luat după 23 august 1944 sau, deși declarat înainte de această dată, a fost reținut după data armistițiului, beneficiază cumulativ de drepturile bănești pe perioadele corespunzătoare calității avute, cu condiția ca perioadele să fie distincte.

Persoana prevăzută la alineatul precedent nu poate cumula celelalte drepturi, altele decât cele bănești, dar va avea dreptul să opteze pentru cele mai avantajoase sau, după caz, să le obțină pe cele care nu sunt prevăzute în prezenta lege, dar sunt recunoscute prin lege pentru cealaltă categorie sau celelalte categorii în care se încadrează.”

Ulterior, ținând seama de

- situațiile grele create prin presiunile exercitate în perioada 6 septembrie 1940-6 martie 1945 de unele state vecine României, care au determinat importante cedări de teritorii în favoarea acelor state, respectiv a unei părți a Ardealului de Nord Ungariei, ca urmare a Dictatului de la Viena din 30 august 1940, a Cadrilaterului (județele Durostor și Caliacra), în baza Tratatului din 1940 între România și Bulgaria, a Basarabiei, Bucovinei de Nord și Ținutul Herța, în baza Ultimatului dat de către U.R.S.S. Guvernului României din 26/27 iunie 1940, urmate de inevitabile mișcări de populații, nevoite să se refugieze ori expulzări, strămutări, evacuări sau care au făcut obiectul schimbului de populație, etc.,
- precum și de aplicarea unor măsuri de persecuție populației de etnie romă și evreiască de către regimurile instaurate în România în acea perioadă,

legiuitorul a înțeles să acorde anumite drepturi celor persecutați, prin adoptarea O.G. nr. 105/1999 privind acordarea unor drepturi persoanelor persecutate de către regimurile instaurate în România cu începere de la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945 din motive etnice, cu modificările și completările ulterioare.

Măsurile de persecuție din motive etnice sunt enumerate limitativ în cadrul art. 1 din O.G. nr. 105/1999, republicat, cu modificările și completările ulterioare, după cum urmează:

- a fost deportată în ghetouri și lagăre de concentrare din străinătate;
- a fost privată de libertate în locuri de detenție sau în lagăre de concentrare;
- a fost refugiată, expulzată sau strămutată în altă localitate;
- a făcut parte din detașamentele de muncă forțată;
- a fost supraviețuitoare a trenului morții;

Nesecret

- este soțul sau soția persoanei asasinate ori executate din motive etnice sau în urma masacrelor îndreptate împotriva populației minoritare, dacă ulterior nu s-a recăsătorit;
- a fost evacuată din locuința pe care o deținea.

În considerarea cadrului legal invocat, a faptului că:

- prizonierul de război este combatant al unei părți beligerante capturat de inamic în cursul operațiunilor de război pentru a nu mai participa la ostilități (privat de libertate, internat în lagăre de prizonieri),
 - prizonieratul nu reprezintă o măsură de persecuție din motive etnice aplicată de regimurile instaurate în România cu începere de la 6 septembrie 1940 până la 6 martie 1945,
 - perioada de prizonierat nu este prevăzută de O.G. nr. 105/1999, republicată, cu modificările și completările ulterioare, așa cum este prevăzută în mod expres de Decretul-lege nr. 118/1990, republicat, cu modificările și completările ulterioare,
- precizăm că perioada în care o persoană a fost constituită ca prizonier de război nu reprezintă o măsură de persecuție din motive etnice, prin urmare nu intră sub incidența O.G. nr. 105/1999, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Cu stimă,

Greta Ioniță
Director General,
Direcția Generală Asigurări Sociale, Pensii
și Alte Drepturi Prevăzute de Legi Speciale

Nicoleta Dina
Director General,
Direcția Generală Juridică
și Control

Tatiana Nicolau
Director,
Direcția Asigurări Sociale și Alte
Drepturi Prevăzute de Legi Speciale